

Mesebeli Afrika - A háborús b?nös, aki nélkül összeomlana Kelet-Kongó

2010 október 17. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén uralkodó folyamatos káoszban már tényleg nagyon nehéz követni az egyes hadurak szerepét, tetteiket, az általuk irányított milíciákat, a folyamatosan változó hatalmi er?viszonyok közepette folyamatosan t?nnek fel új, önjelölt vezérek és t?nnek el valamennyire már megismert parancsnokok.

A folyamatos változásban azonban egy-két név állandó, ezek közé tartozik a nemzetközi médiában is már többször megemlített Bosco Ntaganda, akir?l valószínűleg az első gondolat, ami a helyi viszonyokat ismer?k agyába bevillan, a tény, hogy a férfi éveken át volt a hírhedt tuszi lázadó vezér, [Laurent Nkunda jobbkeze és szervezetének, a Nemzeti Mozgalom az Emberek Védelmére \(CNDP\)](#) csoportjának második embere.

A harmincas éveinek végén járó ruandai tuszi származású Ntaganda szinte egész életében katona volt, fiatalként a Ruandai Hazafias Hadsereg (ma ?k alkotják a ruandai hadsereg jelent?s részét) szervezetének tagjaként résztvett a ruandai népiért felel?s hutu radikálisok el?zésében 1994-ben és innent?l kezdve egyenesen emelkedni kezdett katonai pályafutása, hiszen nem sokkal kés?bb csatlakozott a kongói Ituri tartományban a hemák védelmére és jogainak érvényesítésére létrejött Kongói Hazafiak Szövetsége (UPC) szervezetéhez (volt egy kis átmenet, amikor a Kongói Forradalmi Mozgalom soraiban t?nt fel), ahol az 1999-ben, a II. kongói polgárháború részeként kirobbant ún. "Ituri-konfliktusban" aktív részese volt a lendu etnikum tagjai ellen elkövetett borzalmaknak, és 2003-ban, az UPC kettészakadása után a most háborús b?nökért bíróság el?tt álló Thomas Lubanga oldalán már az UPC-L tagjaként folytatta a pusztítást: nevükhöz gyermekkatonák alkalmazása, kínzások, gyilkosságok és ENSZ békefenntartók ellen elkövetett támadások köthet?ek, amelyekért egyébként Lubangát 2006-ben le is tartóztatták végül (ez volt a Nemzetközi Büntet?bíróság – ICC első érvényt nyert elfogatási parancsa).

Innent?l kezdve az UPC-L vezet?je egyszemélyben Ntaganda lett volna, de közte és az UPC-L tagjai között még 2005-ben megromlott a viszony, és így Lubanga letartóztatása után a "Terminátor" becenévre is hallgató hadúr kicsit délebbre tette át székhelyét és [Észak-Kivuban ütött tanyát](#), ahol élete végleg fordulatot vett, hiszen az ekkoriban formálódó Nkunda-féle CNDP tagja és nem sokkal kés?bb egyik vezet?je lett. Ekkor már egyébként a nemzetközi jogi gépezet is beindult ellene és úgy t?nt, az általa elkövetett borzalmak nem maradnak büntetlenül, hiszen el?bb 2005-ben az ENSZ Biztonsági Tanácsa rött ki rá utazási tilalmat és befagyasztották minden elérhet? vagyonát, 2006 közepén (ekkor kezdett formálódni a CNDP) pedig az ICC adott ki ellene elfogatóparancsot háborús b?nök elkövetésének alapos gyanúja miatt (a 15 évnél fiatalabb gyerekek besorozásának és militarizálásának vádját sikerült végül stabil lábakra állítani), bár az elfogatóparancs nyilvánossá csak 2008-ban vált – nem mintha számított volna valamit is.

2006-nál tartottunk tehát, amikor hivatalosan decemberben létrejött a CNDP Nkunda irányítása alatt és Ntaganda már ekkor komoly pozíciót töltött be Kelet-Kongó történetének egyik legellentmondásosabb szervezetében, amely kezdetben még állami támogatást is kapott, emberei között pedig válogatás nélkül találhattunk egykori ruandai katonákat, a kormány kezdeti támogatása miatt reguláris kongói katonákat, Mai Mai milíciák korábban leszerelt tagjait vagy egyszer?en harcra vágyó elkeseredetteket. 2007 közepén aztán a CNDP és a kormány végleg szembefordult egymással, és ekkor kezd?dött el a CNDP valódi harca, konkrétan mindenkivel harcoltak, aki a két Kivuban katonai er?nek számított, de ennek ellenére f?leg [Nkunda karizmatikus vezet?i képességeinek](#) és nagy létszámának köszönhet?en a CNDP tartotta magát.

Ntaganda és Nkunda között már a 2008-as évben kezdett elmérgesedni a viszony (f?leg azért, mert Ntaganda vezet?i posztra vágyott és tárgyalásokba bocsátkozott a kongói kormánnyal), de a végleges szakításra 2009-ig kellett várni, amikor januárban a "Terminátor" és kongói miniszterek közösen jelentették be, hogy Ntaganda átvette a CNDP vezetését Nkundától és összefog a kormánnyal a brutális hutu FDLR milícia legy?zésére. A sajtótájékoztató után két nappal a ruandai hatóságok pedig a forgatókönyvnek megfelelően letartóztatták Laurent Nkundát. Eme összefogás keretében a CNDP hivatalosan is békét kötött a kormánnyal és hamarjában be is integráltak vagy 6000 szedett-vedett CNDP harcost a kongói hadseregbe, Ntaganda pedig tábornoki pozíciót kapott, az FDLR elpusztítására kidolgozott [kelet-kongói Kimia II hadm?velet](#) teljhatalmú parancsnoka is ? lett 2009-ben. Mindezt úgy, hogy közben az ICC már évek óta köröztette/körözi és a Kongói DK szintén aláírta a szervezetet létrehozó római egyezményt.

2010-et tehát magasrangú állami pozícióban, dúsgazdagon köszönthette Ntaganda, de emiatt igazából nem róhatjuk meg a kongói Kabila-vezetést: a CNDP-t katonailag a hadsereg nem tudta volna legy?zni, így hát a háttérben paktum született és Kabila lepaktált magával az ördöggel azért, hogy békét hozzon Kelet-Kongóba. És ezt be is ismerte. A hadsereg tehát az ENSZ missziójával együttm?ködve próbálja fenntartani a relatív békét a Kivukban, ezekben a tartományokban pedig f?ként az egykori CNDP harcosokból álló zászlóaljok tevékenykednek, nem csoda, hogy annyi civilek ellen elkövetett visszaélés?l hallunk. Igazából a mainstream média mostanáig azt sem tudta szinte, hogy ki ez az ember, most pedig napvilágot látott egy felháborodott hangú jelentés a Human Rights Watch (HRW) jogvéd? szervezet?l, amelyben követelik az október elején Gomában a Reuters-nek nyilatkozó Ntaganda azonnali letartóztatását, és rögtön olyan f?címek jelennek meg mindenhol, hogy "Szabadon grasszál a hadúr Gomában" és hasonlók.

Tény: 1. a semmiféle hasznot és eredményt soha el nem ér?, rendkívül részrehajló és álszent ICC körözi Ntagandát, 2. a férfi szabadon jár-ke, teniszezik a kongói hadsereg és az ENSZ misszió által kontrollált Gomában (is). Viszont: 1. a Kivukban és így Gomában állomásozó reguláris csapatok jelent?s része ex-CNDP katona, 2. Ntaganda letartóztatása biztosan újra elszabadítaná a poklot, az amúgy is eléggé feszült helyzetben, minden valószínűség szerint teljes zászlóaljok válnának ismét kormányellenes milíciákká. Egy klimatizált amerikai irodában lehet felháborodott leveleket gépelni, de tisztába kellene kerülni a ténnyel, hogy ha Ntaganda nem paktál le a kormánnyal 2009-ben, [Goma lehet már nem is létezne](#), továbbá jelenleg ? az egyetlen ember, aki képesnek látszik az ex-CNDP reguláris hadseregben tartására (gondoljunk a fentebb taglaltakra, itt egykori Mai Mai harcosokat, kormányellenes lázadókat ruháztak fel állami hatalommal).

Err?l a két hete, a Reuters-nek adott kétórás interjújában is beszélt, kiemelve, hogy az emberei "imádják" ?t. Meger?sítette azt az eddig csak sejtett ám vitatott tényt, hogy 2009 után 2010-ben is ? az egyik vezet?je a közös kongói-ENSZ hadm?veletnek (Amani Leo néven fut) a hutu radikális FDLR elleni harcban, ám ezt az interjú után megkérdezett Dieudonne Amuli Bahigwa, a kongói hadsereg f?parancsnoka és az ENSZ misszió szóviv?je is cáfolta. Azt viszont már ?k sem vitatták, hogy a "Terminátor" a kongói hadsereg állományába tartozik és különböz? zászlóaljak m?veleteit irányítja Észak-Kivuban. Egy szintén megkérdezett ENSZ diplomata szerint egyszer?en nem lehet Ntagandát kihagyni a folyamatból, különben az egykori CNDP azonnal újakezdi harcát a kormány ellen és ezzel minden eddig elért eredmény kárbaveszne.

Az interjúból további érdekes dolgokat is megtudhattunk, kiderült, hogy saját magát tartja a kongói béke atyjának (amiben némi igazság is megbújhat sajnos), és hogy soha nem adná fel magát az ICC-nek, amelynek vádjait nevetségesnek tartja. A fegyveres test?rei jelenlétében lezajlott interjú során teát szürcsölget? és három különböz? nyelv (francia, angol és szuahéli) között váltogató Ntaganda titkos álma is kiderült végül: tehennel teli mez?kr?l és békés nyugdíjas évekr?l álmodik Kongó egyik leghírhedtebb hadura.

Videó, amelyben Ntaganda 2009. januárjában bejelenti, hogy ? irányítja a CNDP-t:

www.mindennapiafrika.info - A Flag Polgári M?hely partnere

Ajánló

